

Τι λέει ο Άνεμος στον Ήλιο;
Συμπλήρωσε τα Ξ ξ που λείπουν και διάβασε.

__ημέρωσε, Ήλιε.

Ε__ήντα πέπλα μετα__ένια

φτιά__ε για τη Συννεφένια.

Ταξιδεύει η Συννεφένια
με του Ανέμου τα φτερά.

Χίλια δάκρυα μεταξένια
στο ταξίδι της σκορπά.

Ψιχάλες

...Ο Φωτιάς έψαχνε σε όλη τη γη, πουθενά η Συννεφένια. Ο Άνεμος πετούσε ψηλά με τη Συννεφένια στα φτερά του. «Θέλω να δω την κόρη μου» έλεγε η Συννεφένια και δάκρυζε. Ψιχάλες τότε έπεφταν στη διψασμένη γη.

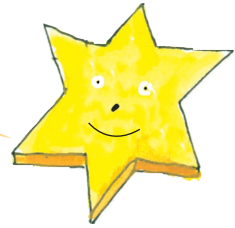
Ο Άνεμος της φώναζε: «Κλάψε όσο θες, στη γη δεν ξαναγυρνάς». Τότε το κλάμα της δυνάμωνε και γινόταν βροχή. >>

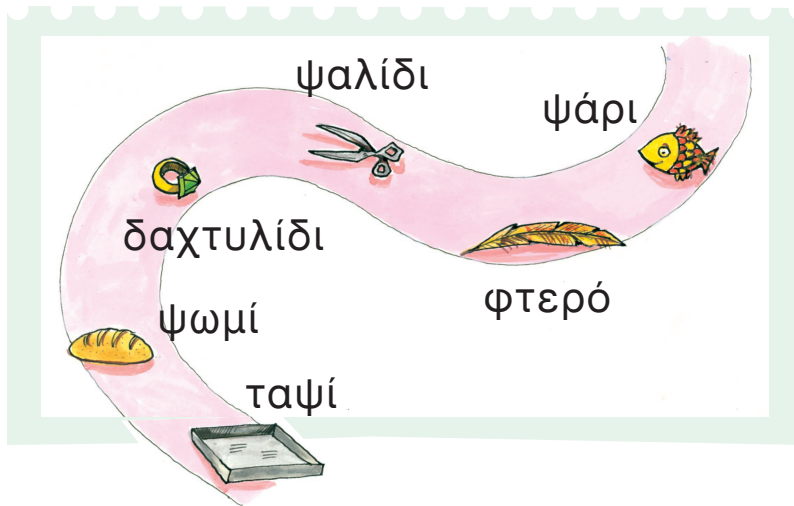
Αστέρι, πού θα βρω
τη μαμά μου;

Μάζεψε από το δρόμο
τις λέξεις που έχουν Ψ.
Ύστερα ρώτα τον Άνεμο.

Βοήθησε τη Χιονένια.
Βάλε σε κύκλο τις λέξεις που έχουν Ψ.

Όταν δακρύζει η Συννεφένια,
ψιχάλες πέφτουν απαλά.
Ψηλά κοιτά τότε η Χιονένια,
στο σύννεφο χαμογελά.

Πουπουλένια σύννεφα

Πού πουλάνε πουπουλένια σύννεφα;
Στων ονείρων τα παζάρια.
Πού πουλάνε πουπουλένια όνειρα;
Στων παιδιών τα μαξιλάρια.

Ποιος τινάζει φτερωτά παπλώματα
και στη γη πέφτουν νιφάδες;
Τ' ουρανού ποιος πλένει τα πατώματα
και γεμίζουν σαπουνάδες;

Ποιος μετράει προβατάκια αμέτρητα
και τα όνειρα ποτίζει;
Ποιος χαϊδεύει νυσταγμένα βλέφαρα
και το σύννεφο δακρύζει;

Θωμάς Μοσχόπουλος, Ξένια Καλογεροπούλου
για το θεατρικό έργο *Μια ιστορία με ιστορίες* του Τζ. Ροντάρι.
Κυπουργός, Ν. 2001. *Τα μυστικά του κήπου* (ψηφιακός δίσκος).
Αθήνα: Σείριος

Καλά Χριστούγεννα, καλή χρονιά

Χριστούγεννα, Πρωτούγεννα,
πρώτη γιορτή του χρόνου
για βγείτε, δείτε, μάθετε
πως ο Χριστός γεννάται.
Γεννάται και ανατρέφεται
με μέλι και με γάλα.
Το μέλι τρώνε οι άρχοντες
το γάλα οι αφεντάδες.
Εμείς εδώ δεν ήρθαμε
να φάμε και να πιούμε,
παρά σας αγαπούσαμε
κι ήρθαμε να σας δούμε.
Δώστε μας και τον κόκορα,
δώστε μας και την κότα,
δώστε μας και πέντ' έξι αυγά
να πάμε σ' άλλη πόρτα.

Κάλαντα Πελοποννήσου

Εμμανουήλ Τζάνες, *Η προσκύνηση των Μάγων*

Νικηφόρος Λύτρας, *Τα κάλαντα*

Χριστουγεννιάτικο στολίδι

Υλικά

- ένας φελλός
- σύρμα
- ένα μικρό κόκκινο κουρέλι
- πινέλο
- χρώματα
- κόλλα

Οδηγίες

Ζωγραφίζουμε πάνω στο φελλό το πρόσωπο του Αϊ-Βασίλη. Χώνουμε στο φελλό κομματάκια από σύρμα για χέρια και για πόδια. Από το κόκκινο κουρέλι φτιάχνουμε τα ρούχα και το καπέλο του. Κολλάμε το καπέλο στο κεφάλι του.

Περιοδικό Γέφυρες

Γέφυρες, 7. Νοέμβριος-Δεκέμβριος
2002, σελ. 42

Λέξεις-κλειδιά

Πού είναι ο Άρης;
παπί, πίτα, πατάτα,
τόπι, έλα, πανί, πάμε

Αντίο θάλασσα
θάλασσα, αχινός, μαμά

Τιτίνα, η κότα
πίτα, τρένο, Τιτίνα

Πεπόνι, πεπόνι!
πεπόνι, παππούς, παπαγάλος

Ένα χελιδόνι
χελιδόνι, έχει, έλα

Τάσος, το σαλιγκάρι
σαλιγκάρι, σαλάτα, Τάσος

Ο κύριος με το καπέλο
πακέτο, καπέλο, κότα

Όλοι στον κήπο
κήπος, σάκος, όχι

Νυχτώνει
είναι, λίμνη, Νένα

Ρινόκερος και κόκορας
κορίτσι, ρινόκερος, κόκορας

Ιστορίες
ιστορία, ιπποπόταμος

Θέατρο Σκιών
θέατρο, σπαθί

Μύτη σαν σαλάμι
μύτη, σαλάμι, όνομα

Μήλα και καμήλα
μήλο, καμήλα, σκηνή

Γάτα και παπαγάλος
γάτα, παπαγάλος

Ένα λεμόνι με φτερά
λεμόνι, κασέλα, καλάθι

Χάσαμε τη γάτα
μηχανάκι, λάχανο

Ένα ζιζάνιο στη ζύμη
ζύμη, ζάχαρη, ζιζάνιο

Μου χαρίζεις την ουρά σου;
ουρά, γουρούνι, αλεπού

Με θάρκα και σωσίβιο
σωσίβιο, κουτάβι, βροχή

Μόνος στο σκοτάδι
σκοτάδι, δρόμος, μουσούδα

Χωρίς φως
φως, φύσημα, φακός

Το παράξενο ταξίδι της Συννεφένιας
ξύλο, ξεχνώ, ταξίδι

Ψιχάλες
ψάχνω, ψιχάλα

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

- Σελ. 42-43:
1. Ο αποχαιρετισμός της μάνας www.cslab.ece.ntua.gr/~phib/hellas/photos.htm
  2. Αλ. Αλεξανδράκης, *Προέλασις*, 1945. Στο CD-ROM «Νεοελληνική Ζωγραφική», περιοδικό *RAM*, Μάιος 1997.
  3. *Το Έπος του '40. Λαϊκή Εικονογραφία*. 1987. Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδος: Αθήνα.
  4. Ε.Λ.Ι.Α (Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο).
  5. Προϊόν ψηφιακής επεξεργασίας της Ου. Λυμπεροπούλου.
  6. «28η Οκτωβρίου»: *Η Καθημερινή της Κυριακής*, «Επτά ημέρες», 7-4-2002.
  7. Ε.Λ.Ι.Α (Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο).
  8. Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδος.
- Σελ. 49:
1. «Καραγκιόζης αεροπόρος» στο *Ελληνικό Θέατρο Σκιών. Φιγούρες από φως και ιστορία*. 2004. Αθήνα: Ε.Λ.Ι.Α.
  2. *Ο Καραγκιόζης μαέστρος*. Θέατρο Σκιών Σπαθάρη. 1997. Αθήνα: Ακρίτας.
  3. «Μορφονιός» στο *Ελληνικό Θέατρο Σκιών. Φιγούρες από φως και ιστορία*. 2004. Αθήνα: Ε.Λ.Ι.Α.
- Σελ. 76:
1. Εμμ. Τζάνες, *Η προσκύνηση των Μάγων*. Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο.
  2. Ν. Λύτρας, *Τα κάλαντα*. Εθνική Πινακοθήκη.

Με απόφαση της Ελληνικής Κυβέρνησης τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου τυπώνονται από τον Οργανισμό Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν βιβλιόσημο προς απόδειξη της γνησιότητάς τους. Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δε φέρει βιβλιόσημο θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946, 108, Α΄).

ΒΙΒΛΙΟΣΗΜΟ

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.